

Dantų silantavimas

Dantų ėduonis – tai vaikų tarpe labai paplitusi liga, kurią sukelia dantų apnašose esančios bakterijos. Viena iš profilaktikos priemonių prieš dantų ėduonį yra – dantų silantai. Išdygusiuose nuolatiniuose dantukuose yra gausu vagelių, kuriose užsilaiko maisto likučiai ir kaupiasi apnašos. Padengus dantukų vageles silantais, jie yra apsaugomi nuo dantų ėduonies.

Kas yra silantai?

Silantai - dantų ėduonies profilaktikai skirta skysta plombinė medžiaga, kuria užpildomos nuolatinių krūminių dantų vagelės ir duobutės. Silantas apsaugo dantukus nuo burnoje esančių bakterijų ir jų gaminamų rūgščių. Net jeigu giliai vagelėse liko šiek tiek bakterijų, jos nebegauna maisto medžiagų, todėl nebegali daugintis.

Silantais yra dengiami tik sveiki nuolatiniai dantukai.

**Svarbiausias
silantavimo
tikslas –
užtikrinti,
kad auganti
karta turėtų
kuo
sveikesnius
dantis.**

Silantais hermetizuojamos nuolatinių pirmųjų, antrųjų ir trečiųjų krūminių dantų vagelės, o jei ėduonies rizika didelė – hermetizuojamos kaplių vagelės ir gilios viršutinių lateralinių kandžių aklosios duobelės. Dažniausiai silantavimo kartoti nereikia, bet jei ši medžiaga iškrenta, procedūra atliekama dar kartą. Tyrimais nustatyta: laiku padengus vaikų dantis silantais, galima išvengti apie 80 proc. dantų ėduonies atvejų, o kartu – ir brangesnių bei sudėtingesnių dantų gydymo būdų.

Pasaulyje silantai naudojami daugiau nei 40 metų. Per šiuos metus buvo atlikta daug klinikinių tyrimų, parodančių, kad silantavimas yra veiksminga procedūra, padedanti užkirsti kelią dantų ėduoniui atsirasti. Silantai neleidžia patekti bakterijoms bei angliavandeniams, kauptis apnašoms bei maisto likučiams. Įvairių šalių mokslininkų duomenimis, ėduonis krūminių dantų vagelėse sudaro 50–88 proc. visų vaikų ir paauglių dantų ėduonies atvejų. Lietuvoje atlikti tyrimai rodo, kad 69,4 proc. 7–8 metų vaikų krūminių dantų kramtomųjų paviršių yra pažeisti ėduonies.

Pas gydytoją odontologą arba burnos higienistą reikės apsilankyti kelis kartus, kol visi nuolatiniai krūminiai dantys bus padengti apsaugine medžiaga. Iš pradžių silantais padengiami pirmieji išdygę krūminiai dantys, o vėlesnių apsilankymų metu – kiti. Per vieną apsilankymą gali būti atliekamas vieno danties, dviejų, trijų ar keturių nuolatinių dantų silantavimas.

Kokie silantų privalumai?

Silantuose esantis fluoras stiprina dantukus ir jie yra nepažeidžiami dantų ėduonies.

Silantai yra slidi medžiaga, todėl nuo dantukų, kurie yra padengti silantais yra lengviau pašalinamas apnašas.

Specialistai teigia, kad laiku padengus vaikų dantis silantais, karieso tikimybė sumažėja iki 80-90 procentų.

Dantų silantavimo procedūra yra visiškai neskausminga ir trunka vos keliolika minučių. Dantuko gręžti nereikia – grąžtas, kurio vaikai paprastai bijo, nenaudojamas. Danties paviršius nuvalomas, apdorojamas poliravimo pasta ir padengiamas silantu, naudojant labai mažą šepetėlį ar specialų švirkštą. Po to silantas sukietinamas, panaudojant specialią šviesą. Krūminis dantukas formuojasi apie metus laiko ir silante esantis fluoras jį taip sustiprina, kad jis „nebebijo“ ėduonies ir dažniausiai silantavimo kartoti nebereikia.

Kada geriausias laikas silantams

Nuo 2021 metų sausio 1 dienos įsigaliojo, kad nuo šiol dantų silantavimas PSDF lėšomis vaikams gali būti atliekamas nebe nuo 6 metų, kaip buvo anksčiau, bet nuo pirmojo nuolatinio krūminio danties išdygimo. Odontologai pastebi, kad dabar dažnam vaikui pirmieji nuolatiniai krūminiai dantys išdygsta jau 5 metų, o kol sueina 6 metai, neretam jie spėja ir sugesti. Ligonų kasos atkreipia dėmesį: silantavimo paslaugos teikiamos vaikams iki 14 metų (kol nesuėjo 14 m.). Jas teikia asmens sveikatos priežiūros įstaigų, sudariusių sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis (TLK), gydytojai odontologai su padėjėjais arba burnos higienistai.

Laikas, tinkamas silantavimui, gana trumpas. Geriausia dengti ką tik išdygusius dantukus, nes jie dar būna nevisai susiformavę, emalis porėtas, nevysiškai mineralizuotas. Visiškai dantų mineralizacijai reikia apie poros metų, todėl pirmuosius du metus po išdygimo dantukai yra ypač jautrūs kariesui. Dančiui išdygus, jo vagelės greitai apsineša, atsiranda pirminių ėduonies požymių, o tada silantuoti jau per vėlu – ėduonis tik užkonservuojamas. Todėl gydytojai ir susiduria su pacientų nusivylimu silantais – po jais dantis gali sugesti. Taigi kiekvienas odontologas kiekvieną situaciją priverstas vertinti atskirai.

